

את מי אמא אוהבת יותר?

איך זה ייתכן שאמא שלי אוהבת אותי ואת האחים שלי באותה מידה? חמוטל, 14, ירושלים

חמוטל היקרה,

אולי את רק בת 14, אבל זכור תן לשמוע את האמת לשם שינוי. וכפי שחשדת, זה לא ייתכן. רק לשם הרשמיות: בסקרים אנונימיים יותר ממחצית ההורים מודים שהם לא אוהבים את כל ילדיהם במידה שווה. השאר, לעיניות דעתי, בהכחשה.

אברהם אהב יותר את יצחק ויעקב למעשה יוסף. למעשה יוסף עם עליית הפסיכואנליזה נולד הציוני, המנוגד לטבע, לאהוב את כל הילדים במידה שווה

פעם דווקא היה מקובל להעיר דף ילד אחד. אברהם אבינו אהב בעיקר את יצחק (אף על פי שלפי ספר בראשית הוא ניסה להרוג את שני הילדים שלו במידה שווה), והעריפתו של יעקב ליוסף הגיעה עד ברודוויל. רק עם צמיחת הפסיכואנליזה התברר שזה לא כל כך בריא לילד, ומחויבותו הרבת שמעלה על נס את רווחת הילד ואת איראל השוויון, התפתח אצלנו הציוני ההורי לאהוב במידה שווה. הערפה לילד אחד על פני אחיו הפכה למשהו שיש להתבייש בו. מנקודת המבט השקולה והקרה של

האבולוציה טבעי להעדיף את הילד המוצלח. ילדים הם השקעה, האבה היא האינסטינקט שגורם להורים להגן עליה, וטבעי לתכנת אותם להגן טוב יותר על השקעות מוצלחות. עולם החי מלא בדוגמי מאות להורים שעוזרים לברירה הטבעית, כמו הפינגווינית המצויצת שבועטת את הביצה הקטנה יותר אל מחוץ לקן, ואפילו הורים שמושאירים את העבודה השחורה לילדים עצמם. רבע מגורי הצבוע הנקר, לדוגמה, נקטלים בידי אחיהם בלי שההורים ינקפו אצבע. בני אדם פחות קיצוניים, אבל אפילו הם רק בני אדם.

זוה גם המזל הגדול. לילדים יש חושים חדים, אבל אפילו להם קשה למודד אהבה. מה שהם כן יכולים למודד זה יחס, וביחס קל יותר לשלוט. כל זמן שאמא שלך לא נותנת יחס מועדף, זה לא משנה את מי היא אוהבת יותר ומתי – בין כה וכה היא אוהבת אותך יותר ממה שתוכלי לדמיין עד שיהיו לך צאצאים משלך.

אלתשובת לב ההורים: מחקרים פסיכולוגיים (וסיפורי התנ"ך) מראים שילדים שמקבלים יחס מועדף סובלים מרגשות אשם ומשנאת אחיהם. זה אומר שיחס מועדף לא פוגע רק בילדים שאתם מוניתחים, אלא גם באלה שאתם אוהבים. לא בחלף?

שאלות לבלדד השוחי: askbildad@callist.co.il

איך עושה נכס צאן ברזל?

מפעל היסטוריוני חדש: תיעוד הצלילים שסביבנו

הכלב נובח והברווז מגעגע. הפרה גועה והכבשה פועה. החמור נוער והסוס צונף.

התרנגולת מקרקרת והאריה שואג, הזאב זורר והרב שוקק. לא כולם מכיירים את כל שמות הקולות, ולמרבית הצער עוד פחות יודעים לזהות ולחקות את הקולות שאלה שמותיהם. אחד הדיירים שהחיים בעיר לוקחים מאיתנו זה את הקולות.

איזה קול השמיעו הדינוזאורים? האם בכלל הפיקו קולות? והאם קולם (או קולותיהם השונים) אכן נשתכחו לעד? אף על פי שאין לשאלה הזאת תשובה נחרצת, יש לא מעט שמתגברים להרייז גים את הניחוש שלהם, ויש מי שרואים שהקולות שעדיין מושמעים בעולם לא יישכחו.

באתרים כגון findsounds.com ו-soundsnap.com מוצעים קטלוגים נרחבים לחיפוש של אלפי הקלטות של בעלי חיים מוכרים ונדירים. אפשר לשמוע שם את נהמתו של רוב הקוטב ואת קולות החיזור של הובר, והרמיות מלאכותיות של קולות בעלי חיים שכבר אי אפשר להקליט, רובם ככולם נגישים גם בגרי

טים שם צרצורי הטמגוצ'י, שהיה להיט בסוף שנות התשעים; קולה של חוגת הטלפון הקווי; הנעימה הריגיטלית הרוסית ברקע משחקי הטטריס הראשוני; נעימת הצלצול של נוקיה; הקול הנוסטלגי של דיסק שמרשרש בתוך דיסקמן; וגם הצלילים שנשמעים כשידגם מסוים של מכשיר וידאו מ-1983 כולל את הקלטת שמוכנסת אליו. כולם קטעי פסקול חיים של תקופתם, וכולם, כמו התקופות, כבר החלו להיעלם אל תוך ערפילי העבר.

ובזמן שאנחנו לומדים להכיר תורה למלחין לריו אנדרסון, מתברר הנעימה "מכונת הכתיבה", שהנציחה את קולותיו של המכשיר ההוא ושימשה אותה הפתיחה האלמותית של יומן החרשות בשבת בבוקר, ובזמן שאנחנו מצטערים שאין עוד הנצחת אמנותיות לכלים ומי כשריים מהעבר הרחוק יותר, אנחנו יכיר לים לכל הפחות להתנגינים למאמץ השיי מור הדיגיטלי של רעשי חיינו הבנאליים, ולהשפון על צלילים שאפשר לתרום לפי נתיאון החדש.

האם בעוד יובל יישרא זכר משריקת הקומקום? מצלילי רכבת מתקרבת ומי תרחקת? מטרוניתיו של מנוע מכונת שנותו גו בניוטרל או שמחלכו לא שולב כהלכה? נחוזה קנת עורה כדי לשמר את נכסי צאן הברזל היומיומיים האלה. כך גם תהיה לנו תשובה לשאלה "איך עושה נכס צאן ברזל?".

רפאלי הוא ראש מרכז שניא לחקר האינטרנט באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

6

מתנה: בטור פליי

אם מודעות סביבתית היא פקטור כשאתם בוחרים מתנות לילדים בני חמש, הפנו את הדפדפן שלכם לעבר Tube Toys – כלי רכב חמודים להרכבה עצמית שעושים שימוש בכל חלקי האריזה, כך שלא נשאר אפילו בדל סלטייף לזרוק. רק ודאו שאתם ממחררים את הקרטון מהדואר. 15 דולר.

<http://is.gd/07K6fth>

לאייפון: פייסבוק, רק יפה

זרם החדשות האנטי של פייסבוק הפך לחלק מהותי בחיים משקים, ובמקרה של האפליקציה לאייפון GABI גם מצלילים לעשות משהו יפה, צבעוני ומשגע. אבל האם זה גם שימושי? מוזמנים לבדוק ולגבש דעה. 0.99 דולר.

gogogabi.com

מה הלאה

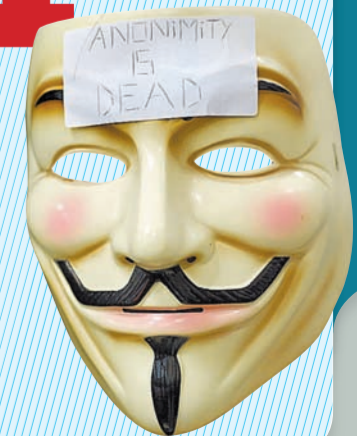
אחרי 7 עדכונים מהשטח

1

אנרכיזם: איך עושה אנונימוס

זה כמה שנים שקבוצת ההאקרים אנונימוס מטיחה אימה על שורה ארוכה של גופים ומוסדות ממשלתיים, כמו גם על ארגונים שקטים כגון כת הסיינטולוגיה. אבל מה באמת מניע את הקבוצה הסמי-ניהיליסטית הזאת? איך היא מאורגנת מבפנים, ואיך חברה בוחרים את חטרות התקיפה? קווין נורטון, כולג'ר של המגזין "Wired", משרטט פרופיל נרחב ומתחכם.

<http://is.gd/cype3Q>

צילום: בזומבוג

גימינג: קונסולת אנדרואיד

Ouya הוא סטארט-אפ חדש ומעניין בתחום הגיימינג המוצר שלהם הוא קונסולת משחקים פתוחה מבוססת אנדרואיד, שכל אחד יכול לפתח עבורה משחקים. ועוד שני דברים מעניינים: מחירה יעמוד על 99 דולר, וחנות עליה מעצב'העל איב בור, שיעצב את מחשב ה-100 דולר בפרויקט "מחשב לכל ילד". זה הולך להיות מעניין מאוד.

<http://is.gd/GGI7O2>

<http://is.gd/6HPXeh>

לטבעונים: כבד אווז

צמחונים וטבעונים משתמשים בסופו בבסיס ליצירת מגוון תחליפים למאכלי הבסיס של העולם הישן – בשר, גבינות ותמרחים. טופו מיחזקוקה הוא תחליף כזה, שזוכה עכשיו ל-15 דקות התהילה שלו בזכות מרקמו השמנוני שמזכיר גבינת שמנת, או אפילו, במתיחות היצרן, כבד אווז. מתחלף על טוסט או נטרול, עם קבוק סאקה ליד.

<http://is.gd/GGI7O2>

ציילום: פיליפ קי קליק

הנה הצצה לאיך שאולי יראו מצלמות העתיד. הלא כל כך רחוק: Iris היא קונספט למצלמה שגששלת באמצעות העין האנושית. הפוקוס, הזום ורגע הצילום מתבצעים באמצעות מעקב אחרי תנועות העין ומחזייה. רעיון מעניין של הוונדסט המוצר מימי זו.

<http://is.gd/kdPf5Y>

בישול: שיר הסירים

ג'סי מבשלת! הוא פרויקט וידאו שמתעד 33 תוסבים משכונת ג'סי כהן הקשוחה בחולון, כשהם מכינים את הספציאליתיה שלהם. יותר מספר מתבונים מוצלים, זאת הצצה קטנה ויפה לחייהם של בשלנים שלא תפגשו בתוכניות הבישול בערוצים המסחריים. חוץ מזה, הכל ארוז באתר משגע, מהסוג שלא רואים בעברית כל יום.

jessycooks.org